

NALOGA 202D

ZUNANJA IN NOTRANJA MOTIVACIJA, SAMOEVALVACIJA

KAKO SE MOTIVIRAM

1. Tudi za učenje šolskih vsebin si lahko zunanje ali notranje motiviran, tako kot glavni junak zgodbe Janko Zaspanko. Preberi spodnje besedilo in odgovori na zastavljena vprašanja.

Janko Zaspanko se je zelo prizadeval, da je dosegel dovolj veliko število točk za vpis na najbolj ugledno gimnazijo v deželi Povzpetnji. V začetku je spoznaval novo okolje in se nanj privajal. Na učitelje je želel napraviti dober vtis, zato se je zelo trudil sodelovati pri pouku in se sproti učiti, vestno izdelovati naloge in sodelovati v številnih obšolskih dejavnostih.

Zdaj je dijak drugega letnika. Vse bolj opaža pomanjkljivosti svoje prej tako cenjene gimnazije: šola je stara, pohoštvo pogosto dotrajano, hodniki počekani, učitelji konservativni in oblastni. Zdi se mu, da mnogi učitelji v šoli premalo opazijo dobro delo boljših dijakov in ves svoj trud namenjajo predvsem problematičnim in učno manj uspešnim. Vtis ima, kot da učitelji ne opazijo tistih dejavnosti, ki jih učni program izrecno ne zahteva in da niti ne opazijo in ne cenijo dobro delo in učenje. Temeljni znak za to mu je pregledovanje domačih nalog pri matematiki. Če ima dijak nalogo si učitelj tega ne zabeleži in takšnega dijaka ne nagradi niti ne pohvali, če pa naloge nima dobi minus. Ker je Janku zelo pomembno, da bi ga vrstniki sprejeli in cenili, v njihovih očeh ne želi izpasti "piflar", zato nalog ne dela več vestno in sproti, saj misli, da bi se mu še posmehovali. Kot da se učiteljem ne zdi potrebno, da bi ga naučili kaj novega in življenjsko koristnega vztrajajo pri poznavanju določenih definicij in dejstev, ne navajajo pa primerov, ki bi ponazarjali uporabnosti pridobljenih znanj v življenju.

Janko Zaspanko se sproti uči le še predmete, ki so mu všeč in verjame, da jih bo potreboval pri kasnejšem študiju medicine. Navdušeno sodeluje pri biologiji, psihologiji, kemiji in se trudi pri angleščini, saj ve, da danes brez znanja tujega jezika ne moreš. Moti ga, da številni sošolci s svojim klepetanjem preprečujejo učinkovit potek učnega procesa in tudi ostale, ki jih snov zanima prikrajšajo za znanje in dobro razlago. Ne zdi se mu prav, da niso toliko zreli, da bi v primeru nezainteresiranosti vsaj dali mir in tudi to ga moti, da učitelji takih nezrelih posameznikov ne pošljejo iz razreda, da bi ostali lahko dobro delali in se veliko naučili...

- A. Katere motive si odkril pri Janku Zaspanku? Poimenuj in izpiši motive, zaradi katerih se Janko Zaspanko trudi/ne trudi s šolskim delom.
- B. Napiši, za katere šolske predmete je Janko predvsem zunanje motiviran, za katere pa notranje.
- C. Razloži Jankovo motivacijo na podlagi delitve na zunanjo in notranjo motivacijo. Na osnovi česa sodiš, da je za učenje določenih šolskih predmetov notranje motiviran? Opiši, kako se kaže notranja motiviranost za psihologijo pri njegovem učenju.

- D. Presodi, koliko je šola (predvsem učitelji) kriva za Jankovo nemotiviranost za šolsko delo pri nekaterih predmetih. Utemelji zakaj!
- E. Ali prijetno šolsko okolje lahko vpliva na prizadevnost pri učenju. Ali misliš, da bi se bolje učil v novi šoli z boljšim pohištvom? Zakaj?
- F. Predlagaj spremembe, ki bi po tvojem mnenju pripomogle k večji prizadevnosti in notranji motivaciji za šolsko delo pri Janku in njegovih sošolcih. Utemelji jih s pomočjo znanja o motivaciji.
2. Izvori zunanje motivacije so drugi ljudje, situacije ali pojavi, ki posameznika na kakršenkoli način spodbudijo k začetku določene aktivnosti ali k vztrajanju pri njej. Eden ključnih problemov takšnega načina motiviranja je spoznanje, da motivacija upade, če izostane spodbude in kontrola. Samomotivacija pa je posameznikova prostovoljna, notranja težnja k čim boljše opravljenemu delu in jo lahko sproži le posameznik sam pri sebi.
- A. Poišči na spletu vsaj dva sestavka o tej zanimivi vrsti motivacije in na kratko povzemi ugotovitve, ki so opisane v sestavku.
- B. Presodi, kako bi se lahko samo-motiviral za učenje nekega predmeta, ki te odbija in bi se mu najraje izognili. Ali bi se lahko samo-nagradil, če si pridno predelal poglavje o motivaciji in kaznoval s ponovnim branjem poglavja, če na vprašanja nisi znal odgovoriti. Kako bi to storil?,
- C. Opiši proces samo-motiviranja za učenje psihologije - poglavje motivacija. (Ob tem pazi na izpostavljene dejavnike samomotivacije: pozitivne misli o svojih zmožnostih za učenje teh vsebin in o njihovi koristnosti, postavljanje ciljev in vztrajanje pri njihovem doseganju, pogovarjanje o teh vsebinah z drugimi, zagotavljanje povratnih informacij o poznavanju področja...). Pri tem ti lahko pomagajo tudi naloge za učenje na daljavo.

Standard znanja	
Rdeče	Minimalne zahteve, ki so pogoj za oceno 2.
Modro	Temeljne zahteve, ki so pogoj za oceno 3 ali 4.
Zeleno	Višje zahteve, ki so pogoj za oceno 4 ali 5.